

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Deres ref.

Vår ref.

Dato
24.10.2012

Innspill til arbeidet med forskningsmeldinga fra ekspertutvalget for verdier av økosystemtjenester

I oktober 2011 oppnevnte regjeringen et offentlig ekspertutvalg som skal arbeide med verdier av økosystemtjenester, beskrive konsekvenser for samfunnet av at disse tjenestene forringes, peke på hvordan relevant kunnskap best kan formidles til beslutningstakere og gi anbefalinger om hvordan hensynet til økosystemtjenester kan bli bedre ivaretatt i private og offentlige beslutninger. Ekspertutvalget har tolv medlemmer, og skal levere sine anbefalinger i en NOU innen 31. august 2013.

Økosystemtjenester omfatter økosystemenes direkte og indirekte bidrag til menneskenes velferd. Begrepet inkluderer goder som omsettes i markeder, f eks mat, fiber, tømmer og brensel, og goder som ikke kjøpes og selges, for eksempel vannrensing, pollinering, vern mot stormer og flom, kulturelle opplevelser og naturopplevelser. Samtidig er det erkjent at ikke alle grunnleggende naturverdier, som eksistensverdier, nødvendigvis kan beskrives som økosystemtjenester.

Utvalget skal bidra til Norges oppfølging av prosjektet *The Economics of Ecosystems and Biodiversity* (TEEB), organisert av FNs miljøprogram (UNEP), om hvordan verdsetting av økosystemtjenester kan bli inkludert i politiske beslutninger. Utvalget skal vurdere hvilke elementer og vurderinger som er særlig relevante for Norge og drøfte forholdet mellom økosystemtjenester og andre tilnæringer til naturverdier. Både TEEB-studien og den norske oppfølgingen gjennom ekspertutvalget tar utgangspunkt i erkjennelsen av menneskenes avhengighet av naturmangfoldet, naturen og de tjenestene naturen yter, og at både livsgrunnlag og livskvalitet er avhengig av at økosystemene opprettholdes i god stand. Samtidig mangler det kunnskap om økosystemtjenestenes betydning og hvilke verdier de ulike økosystemene bidrar med. Det mangler også metoder og verktøy for å verdsette naturen og de tjenestene den yter. Ikke minst mangler det verktøy som sikrer at naturverdiene blir tilstrekkelig ivaretatt når lokale og sentrale myndigheter tar beslutninger som påvirker naturmiljøet, og når forbrukere og næringsliv tar beslutninger om hva som skal produseres og hvordan dette skal foregå.

Postadresse

Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

www.regjeringen.no/okosystemtjenester/

Kontoradresse

Myntgt. 2

anne.brendemoen@md.dep.no

Sekretariatet for
Ekspertutvalget om
verdier
av økosystemtjenester

Sentralbord: 22 24 90 90

Saksbehandler:
Anne Brendemoen
Tlf 22 24 57 98

Org. nr. 972 417 882

EKSPERTUTVALGET OM VERDIER AV ØKOSYSTEMTJENESTER

I henhold til mandatet skal utvalget adressere disse problemstillingene, og ikke minst vurdere behov for ny relevant kunnskapsoppbygging om naturmangfold i Norge. Allerede nå er det imidlertid klart at en tverrfaglig satsing på biologi, samfunnsfag og økonomi gjennom langsiktige forskningsprogram er nødvendig for å styrke kunnskapen om grunnleggende biologiske prosesser som er nødvendig for økosystemtjenestene, hvilken betydning disse har for samfunnets økonomiske utvikling, sosiale forhold og menneskenes velferd, og hvordan et mer omfattende kunnskapsgrunnlag er nødvendig for å styrke beslutningsgrunnlaget for politikk på dette området.

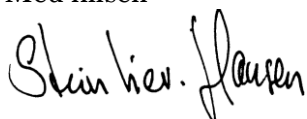
Et nytt uavhengig internasjonalt vitenskapelig naturpanel (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, IPBES) ble opprettet i 2012 (www.ipbes.net). På samme måte som FNs klimapanel (IPCC), skal naturpanelet levere faglig underlagsmateriale til det internasjonale miljøsambeidet. Naturpanelet skal sammenstille kunnskap om biologisk mangfold og økosystemtjenester, identifisere kunnskapsmangler, fremme forvaltningsverktøy og sikre overføring av kunnskap til beslutningstakere, samt bidra til kapasitetsbygging i utviklingsland.

Norske forskere er i dag langt framme i forskning om biologisk mangfold og økosystemtjenester, men det har vært begrensede ressurser til dette forskningsfeltet de siste årene, sett i forhold til den økende erkjennelsen av betydningen av biologisk mangfold og økosystemtjenester for menneskelig velferd i vid forstand. Økosystemtjenester som sådan har vært lite adressert gjennom norske forskningsprogrammer. For å opprettholde det høye faglige nivået på fagfeltet biologisk mangfold og integrere økosystemtjenester som en del av kunnskapsgrunnlaget om betydningen av velfungerende økosystemer og mangfold, må videre forskning om økosystemtjenester og biologisk mangfold prioriteres høyt. Langsiktig strategisk forskning, med vekt på tverrfaglige prosjekter, organisert i målrettede program er nødvendig for å styrke biologisk, økonomisk og samfunnsvitenskapelig forskning rettet mot å avklare grunnleggende spørsmål om aveining mellom naturverdier og andre samfunnsverdier, integrering av økologiske og økonomiske perspektiver på naturverdier, forståelse av kunnskap og forholdet mellom vitenskap og politikk. Naturpanelet vil ha fokus på mange av de samme problemstillingene, i likhet med regjeringens ekspertutvalg om økosystemverdier.

Med erfaring fra Klimapanelet om økt kunnskapsbehov, og ønsket om å opprettholde norske forskning på et høyt internasjonalt nivå, er det derfor nødvendig å prioritere dette fagfeltet framover. Styrket forskningsinnsats om biologisk mangfold og økosystemtjenester vil være svært godt egnet til å integrere ulike fagdisipliner i tverrfaglig forskning og bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget og beslutningsgrunnlaget for en økologisk bærekraftig utvikling.

For å sikre denne type forskning kreves det finansieringsordninger som sikrer prioritet og uavhengighet.

Med hilsen

Stein Lier-Hansen
Utvalgsleder

Kopi: Finansdepartementet, Miljøverndepartementet